

LUENTO 10

Käyttöjärjestelmät II

TIEDOSTOJEN HALLINTA

Käytännön esimerkit

Ch 12.8-9 [Stal 05]
 Ch 10.6.4, 11.6-7 [Tane 01]
 Ch 20.7 [DDC 04]

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola   7.4.2006

1

Mitä KJ-I:ssä / KJ-II:ssa?

KJ-I

- Tiedostojen organisointi, hakemistot
- Tiedostojen yhteiskäyttö, tietueet ja lohkot
- Levytilan hallinta
- UNIX: tiedostojärjestelmä

Seuraavaksi KJ-II:ssa [Stal 05] [Tane 01] [DDS 04]

- Linux
  - Virtual File System (Ch. 12.8 [Stal 05])
  - ext2fs (Ch 6, Ch 11.6 [Tane 01], Ch 2.7 [DDS 04])
  - NFS, Network File System (Ch 10.6 [Tane 01])
- Windows
  - Journaling File System
  - NTFS - W2K File System (Ch 12.9 [Stal 05], Ch 11.7 [Tane 01])

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola   7.4.2006

2

Käyttöjärjestelmät II

LINUX
Tiedostojärjestelmät

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola   7.4.2006

3

Linux

Tiedosto = tavujono

- ei tietueita, ei jaksoja
- organisointi sovelluksissa

[Fig. 6-16 [Tane 01]]

Tiedostonimi ja attribuutit erillään

- attribuutit = i-solmu (i-node, index node)

Hakemisto

- tiedosto, jossa pareja (tiedostonimi, i-solmunumero)

Symbolinen linkki (soft)

- tiedosto, jossa tiedoston polkunimi

Bovet D.P., Cesati M.:
Understanding the LINUX KERNEL. O'Reilly, 2001.

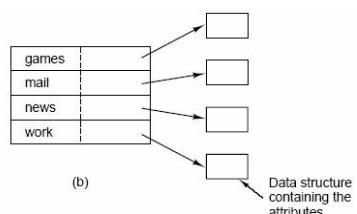
KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola   7.4.2006

4

games	attributes
mail	attributes
news	attributes
work	attributes

(a)

(b)

Data structure containing the attributes

Fig. 6-16. (a) A simple directory containing fixed-size entries with the disk addresses and attributes in the directory entry. (b) A directory in which each entry just refers to an i-node.

[Tane01]

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola   7.4.2006

5

Tiedostojen yhteiskäyttö

[Fig. 6-18 [Tane 01]]

Sama tiedosto käytössä monta kertaa

Hard link

- monta omistajaa (vai monella omistajan oikeudet?)
- kaikilla samat oikeudet
  - omistaja poistaa → muilla silti käytössä normaalisti

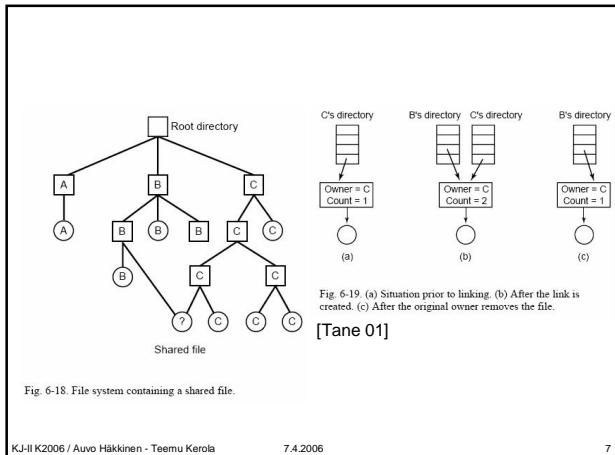
[Fig. 6-19 [Tane 01]]

Soft link eli symbolinen linkki

- tiedoston tyyppi: symbolinen linkki
- tiedoston sisältö: merkkijono, joka indikoi varsinaisen tiedoston
- vain yksi omistaja
  - omistaja poistaa → muiden linkit epäkelpoja

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola   7.4.2006

6

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

7

Linux VFS (virtual file system)

n Tuki useille tiedostojärjestelmiille

- u register_filesystem(), unregister_filesystem()
- u ext2fs, procfs, FAT, NTFS, minix, NFS, smb, ...
- u superlohko
- F määrittelee tiedostojärjestelmän
- F oma paikka levyllä

Fig. 12.15 [Stal 05]

n Tarjoaa soveltuksille yhtenäisen rajapinnan

- u open(), read(), write(), seek(), close(), ...
- u Kaikki VFS:n kautta viitattu tieto ei ole levylle tallennettuja tiedostoja
- F i-node
- F KJ-oliot, laitteet, yhteiset muistialueet
- F tiedon suojaus silti tiedostojen tapaan

Fig. 12.16 [Stal 05]

8

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

Linux VFS rakenne

Ch. 20.7 [DDC 04]

n VFS fd – file descriptor (file object)

- u aukiolevalle tiedostolle, missä kohtaa lukemassa/kirjoittamassa
- u oikeudet (user ID, group ID)
- u linkki tiedoston dentryyn
- u sallitut operaatiot

n VFS dentry – directory entry

- u osoittaa hakemistopuussa kaikkiin lähisukulaisiin (niiden dentry)
- F isä-hakemisto
- F lapsi-hakemistot tai –tiedostot
- F sisarus-hakemistot tai –tiedostot
- u linkki tiedoston i-node:en

n VFS i-node (varsinainen tiedoston metatieto)

- u tiedostojärjestelmän tunniste ja superlohko (superblock)
- u tiedostojärjestelmän sisäinen i-node

9

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

VFS metatiedon välimuistit

n VFS ja hakemistohierarkia hidastavat käyttöä

- u tiedot pitää yleensä hakea levyltä hakemisto kerraltaan
- u tiedostojärjestelmäkohtainen lookup()

n dcache (dentry cache)

- u viimeksi viitattujen tiedostojen dentry
- u nopea kuvaus filename → i-node
- u tiedoston X dentry välimuistissa → myös kaikki tiedoston X esivanhempien dentry välimuistissa

n i-node cache

- u viimeksi käytössä olleiden tiedostojen VFS i-nodet
- F näistä löytyy tiedostojärjestelmän i-node

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

10

Linux tiedostojärjestelmät

n ext2fs (second extended file system)

- u Linuxia varten kehitetty tiedostojärjestelmä
- u esikuvana BSD Fast File System (FFS)
- F lohkoryhmät
- u teholkuus, luottavuus

n /proc

- u erikoistiedostot, luodaan 'lennosta'
- u esim. ytimen parametrien kysely/asettaminen
- u KJ-palvelut pilottettu tiedostojärjestelmän käytöksi
- F käytön valvonta tiedostojärjestelmän suojausavulla

n ext3fs

- u journaling file system, log-structured file system (LFS)
- u Red Hat Linuxissä

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

11

Looginen levy – yleinen tapaus

n MBR (master boot record)

- u fyysinen sektori 0, jonka BIOS lukee
- F Basic Input Output System
- F mitä tehdään ennen alustusta tai miten alustetaan
- u partitiotaulu
- F kunkin partition alku ja loppu
- F tiedostojärjestelmän tyyppi
- F yksi partitioista aktiivinen → bootti
  - voidaan valita alustuksen yhteydessä?

Fig. 6-11 [Tane 01]

Flash BIOS

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

12

Linux ext2fs levy

General: [Fig. 6-11 [Tane 01]]

Linux: [Fig. 10-35 [Tane 01]]

- „ Lohkoryhmät (block groups)
  - „ yhtenäisesti levyltä allokoidu alue
    - „ datalohkot ja i-nodet fyysisesti lähellä toisiaan
    - „ säestää hakuvarten siirroissa
  - „ Kaikki lohkot samankokoisia (1 KB)
  - „ Kaikki i-nodet 128B (tavallinen UNIX 64B)

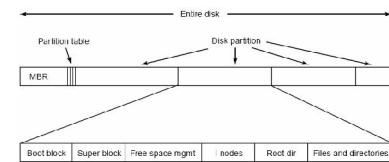

Fig. 6-11. A possible file system layout.

[Tane01]

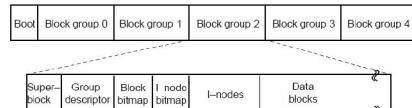

Fig. 10-35. Layout of the Linux Ext2 file system.

ext2fs superlohko (superblock)

- „ 1 lohko
- „ Kuva koko ext2fs-partition rakenteen
- „ Kopio jokaisen lohkoryhmän alussa
  - „ luottavuus, virheestä toipuminen
- „ Ydin operoi vain lohkoryhmän 0 superblokilla ja ryhmäkuvaajilla
  - „ muille käyttöä, jos superblock 0 'rikki'
  - „ `/sbin/e2fsck` kopioi aika-ajoin muualle

ext2fs superlohko (superblock)

0	1	2	3	4	5	6	7
0	Number of i-nodes		Number of blocks				
8	Number of reserved blocks		Number of free blocks				
16	Number of free i-nodes		First data block				
24	Block size		Fragment size				
32	Blocks per group		Fragments per group				
40	i-nodes per group		Time of mounting				
48	Time of last write		Status		Max. mnt cnt		
56	Ext2signat.	Status	Error behav.		Pad word		
64	Time of last test		Max test interval				
72	Operating system		File system revision				
80	RESUID	RESGID	Pad word				
Pad words							
blocksize							

ext2fs ryhmäkuvaaja (group descriptor)

- „ lohkoja
  - „ tietoa kaikista lohkoryhmistä
  - „ käyttöä valittaessa ryhmää varaukselle
  - „ ei perustu sylinterelihin
- „ kopio jokaisen lohkoryhmän alussa
- „ yksi kuvaaja 24 B

<code>bg_block_bitmap</code>	lohkobittikartan lohkonro (4 B)
<code>bg_inode_bitmap</code>	i-solmubittikartan lohkonro (4 B)
<code>bg_inode_table</code>	i-solmutaulun lohkonro (4 B)
<code>bg_free_blocks_count</code>	vapaiden lohkojen lkm (2 B)
<code>bg_free_inodes_count</code>	vapaiden i-solmujen lkm (2 B)
<code>bg_used_dirs_count</code>	hakemistojen lkm ryhmässä (2 B)
<code>bg_pad, bg_reserved</code>	tyhjää (6 B)

ext2fs lohkoryhmän bittikartat

- „ 2 bittikarttaa
  - „ vapaat lohkot
  - „ vapaat i-nodet
- „ molemmissa 8192 bittiä (1 KB lohko)
- „ 0 = vapaa, 1 = varattu

Fig. 10-35 [Tane 01]

1001101101101100
0110110111101011
1010110110101010
0110110110111011
1110111011101111
1101010100001111
0000111011010111
1011101010101111
1100100011101111
~ ~
0111011101110111
1101111101101111

A bitmap

ext2fs lohkoryhmän i-node taulu

- n lohkoja
- i-nodet á 128 B
  - tiedoston attribuutit
  - tiedoston lohkojen numerot
    - 12 suoraa viitettä lohkoihin, viite 4B
    - 3 epäsuoraa viitettä lohkoihin
- Esimerkki
  - 1 KB bittikartta → ryhmässä 8192 lohkoja tai i-nodea
  - i-noden lohkoviite 13225
    - lohkoryhmä 1, siirtymä 5033 (=13225-8192)
- root-hakemiston i-node = i-node #2

Fig. 10-35 [Tane 01]

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

19

Fig. 10-35 [Tane 01]

ext2fs i-node

0	1	2	3	4	5	6	7
Mode	Uid			File size			
8	Access time			Time of creation			
16	Time of modification			Time of deletion			
24	Gid			Link counter	No. of blocks		
32	File attributes			Reserved (OS-dependent)			
40				12 direct blocks			
88	One-stage indirect block			Two-stage indirect block			
96	Three-stage indirect block			File version			
104	File ACL			Directory ACL			
112	Fragment address			Reserved (OS-dependent)			
120	Reserved (OS-dependent)						

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

20

ext2fs datalohkot (data blocks)

- Lohkon koko 1 KB
  - 2 KB, 4 KB tai 8 KB?? ei.
- Suurin tiedostokoko 2 GB
  - kenttä "file size" rajoittaa (ylin bitti ei käytössäl)
  - jos 64-b kone, max 4TB
- Tiedosto voi jakautua useamman ryhmän alueelle

Fig. 10-35 [Tane 01]

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

21

ext2fs hakemistoalkio

i-node number	entry len	name len	type	file name
4 B	2 B	1 B	1 B	1 - 255 B (1 - EXT2_NAME_LEN)

- Hakemisto on tiedosto, joka kuvailee tiedostonimet i-nodeiksi

- peräkkäinen lista hakemistoalkioita (directory entry)
- voi olla myös B-puu, jos paljon tiedostoja

Esim: TKTL
mail server

- Hakemistoalkio on vaihtelevanpitainen

- pituuus aina 4:n monikerta (lopussa /0-merkkejä)

- Tyyppi

- 0 = tuntematon, 1 = tavallinen tiedosto, 2 = hakemisto
- 3 = merkkilaine, 4 = lohkolaitte, 5 = nimetty putki
- 6 = pistoke, 7 = symbolinen linkki

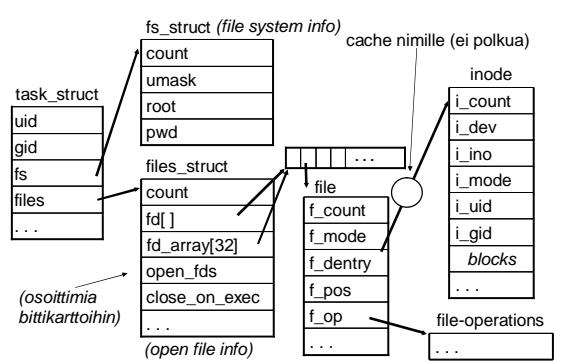
Polku tässä tiedostossa tai
hakemistoalkiossa
(fast symbolic link)

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

22

Linux: tiedoston käyttö (vfs)

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

23

Linux: tiedostojen käyttö (vfs)

file_operations
llseek(file, offset, whence)
read(file, buf, count, offset)
write(file, buf, count, offset)
readdir(dir, dirent, filldir)
poll(file, poll_table)
ioctl(inode, file, cmd, arg)
map(file, vma)
open(inode, file)
flush(file)
release(inode, file)
fsync(file, dentry)
fasync(file, on)
check_media_change(dev)
revalidate(dev)
lock(file, cmd, file_lock)

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

24

Linux procfs tiedostojärjestelmä

- Process file system
- Ei todellinen (fysinen) tiedostojärjestelmä
  - kaikki keskusmuistissa, levyllä ei tiedostoja
- Käyttöliittymä prosessikuvaujiin
  - hakemistossa /proc
  - jokainen /proc'in alihakemisto määrittelee omat read() ja write() operaationsa
    - F /proc/4321 on prosessin 4321 hakemisto
  - KJ-tietojen lukeminen ja kirjoittaminen
  - read() ja write() toteuttavat suojarat tietorakenteen
    - F käytön valvonta tiedostojärjestelmän avulla
    - F samanaikaisuuden hallinta

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

25

Linux sysfs

- hakemisto /sys
- käyttöliittymä laitekuvaajiin
  - unified device model
- väylät hakemistossa /sys/bus
  - pci laitekuvaaja hakemistossa /sys/bus/pci
- I/O laitteet laitetyyppin mukaan
  - /sys/class/input
  - laitetyyppin nimi, numero, laitteet, ajurit
- pidetään kirja kaikista laitteista, jotka käytössä ja missä ne ovat
- pollataan aika ajoin väliä, jos uusia laitteita tulisi tai vanhoja poistuisi
  - hot swappable devices

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

26

Käyttöjärjestelmät II

NFS

Network File System

Ks. esim. Ch 10.6.4 [Tane 01]

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

27

NFS

- Etäkoneiden hakemistojen liittäminen omaan hakemistopuuhun
  - kehittäjä Sun Microsystems
- NFS-protokolla
  - pyyntö-vastaus protokolla
  - ei ota kantaa siihen kuinka toteutetaan
    - F NFS-palvelija, NFS-asiakas
- Windowsin vastine SMB-protokolla
  - Server Message Block

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

28

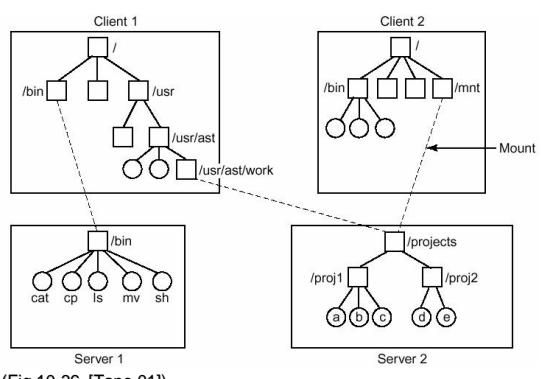
NFS-arkkitehtuuri

- Etäkone (Palvelija)
  - suorittaa NFS-palvelijaa
  - määrittelee hakemiston julkiseksi hakemistossa /etc/exports
    - F mm. käyttöoikeuksien rajaaminen
- Asiakas
  - suorittaa NFS-asiakasprosessia
  - asemoi ("mounttaa") hakemiston omaan hakemistopuuhun
    - mount-point määritelty tiedostossa /etc/fstab
- VFS huomaa milloin viitataan toisessa koneessa olevaan (mountattuun) tiedostoon
  - välttää pyyntö palvelijalle
  - palvelijan tiedostojärjestelmä ei ole tärkeää

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

29

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

30

NFS-protokolla

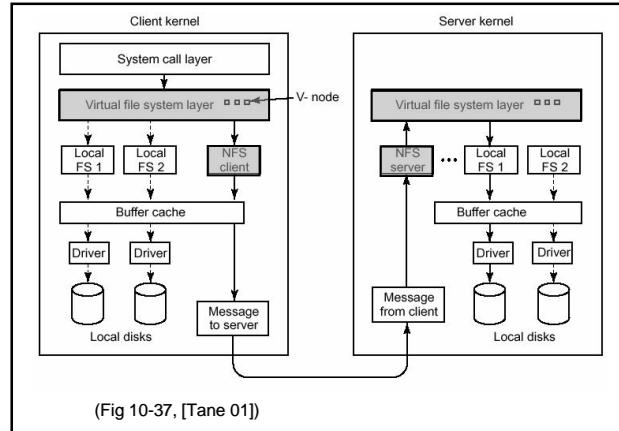
Fig. 10-37 [Tane 01]

- **mount**
  - asiakas lähetää polkunimen palvelijalle
  - palvelija palauttaa kahvan (file handle)
    - tiedostojärj. tyyppi, laite#, inode#, oikeudet
    - käytetään jatkossa kaikissa pyynnöissä
  - voidaan tehdä alustusskripteissä (boot)
- **automounting**
  - mountataan, kun viitataan ens. kertaa
- **pyynnöt**
  - normaalit palvelupyyntöön sanomina
    - read(), write(), ...
- **tilaton protokolla**
  - kaikki tarvittava tieto mukana pyynnössä
    - kahva, lukupositiio, paljonko, ...

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

31

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

32

Käyttöjärjestelmät II

Windows 2000 Tiedostojärjestelmä (NTFS)

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

33

LFS – Log-Structured File System

(Ch 6.3.8 [Tane 01])

- "Uusi, parempi, fiksampi, luotettavampi" – ihan totta!
- **Usein tilanne**
  - paljon päivityksiä, useimmat todelliset levyviitteet kirjoituksia
    - luvut levylämmistä
  - useimmat kirjoitukset pieniä päivityksiä
    - levy hakuvarsi liikkuu paljon, vähän dataa siirtyy
- **Ongelma tavallisen tiedostojärjestelmän uuden tiedoston X luomisessa:**
  - kirjoita hakemiston i-node, hakemisto, tiedoston i-node ja lopulta tiedosto
  - virta poikki (tms vika) kesken kaiken? Ooops.
- **Ratkaisu: tapahtumaloki, joka takaa tiedostojärjestelmän konsistenssisuuden**
  - pidä lokia sekä metatiedosta (esim. inode) että itse datasta (sektorit)
- **Journaling File System**
  - pidä lokia vain metatiedosta – järjestelmä säilyy konsistenssinä (data ei)
- **Esim:** Microsoft NTFS, Red Hat Linux ext3fs

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

34

LFS – alkuperäinen idea

- **Koko levy on loki tapahtumista**
  - uudet tapahtumat kirjoitetaan "loppuun" vapaaseen tilaan, peräkkäisiin lohkoihin
  - nopeata, levy täysi kapasiteetti hyödynnettävässä
- **Uusi tiedosto X hakemistoon D**
  - kirjoita X:n data-tapahtuma
  - kirjoita X:n metadata (i-node?) -tapahtuma
  - kirjoita X:n hakemistoalkio D:ssa –tapahtuma
- **systeemi koko ajan konsistenssissa tilassa**
- **tierdon haku hidasta**
  - ei niin paha, kun useimmat levytapahtumat kirjoittaa
  - metadata (i-node) välimuistit: **i-node map, superblock**
  - **cleaner** sätei etsii tyhjää tilaa ja tiivistää lokeja

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

35

NTFS: Piirteitä

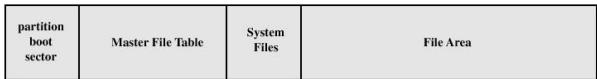
- **Kaatumisista ja levyvirheistä toipuminen**
  - LFS lokitiedoston avulla
- **Käyttöoikeudet**
  - pääsylistat (security descriptor)
- **Sallii suuret levyt ja tiedostot**
  - FAT32:ssa vain 2^{32} lohkoja, suuri allokoointitaulu
- **Tiedosto-oliot ovat (arvo, attribuuti) -pareja**
- **Mahdollisuus indeksointiin tiedoston käsittelyn nopeuttamiseksi**
- **Lohko, cluster**
  - yksi tai useampi peräkkäinen sektori (esim. 512 B - 4 KB)
    - 32 GB levyllä 128 sektoria/lohko ($\rightarrow$ lohko 64-512 KB)
  - varauksen ja kirjanpidon perusyksikkö
- **Partitio, volume**
  - fyysisen levyn looginen osa, jolla oma tiedostojärjestelmä

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

36

NTFS-partitio

- **Boottilohko** (Fig. 12.17 [Stal 05])
  - partition ja tiedostojärj. rakenne, boottitietue ja -koodi
  - MFT:n sijainti
- **MFT**
  - tietoa tiedostoista, hakemistoista (folders) ja vapaasta tilasta
- **System Files (~ 1MB)**
  - kopio MFT:n alkuosasta
  - virheistätoipumisloki, bittikartta vapaat/varatut lohkot, attribuuttien kuvausta
- **File Area** - tiedostojen lohkoille

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

37

NTFS – MFT

[Fig. 11-36 [Tane 01]]

- 1 KB:n kokoisia MFT-tietueita
  - jokainen kuvailee yhden taltiolla olevan tiedoston
    - myös hakemisto on tiedosto
  - vaihtelevamittainen osa käytössä (Fig. 11-35 [Tane 01])
    - (attribuutti, arvo) parjeja (ei paikkasidonnainen!)
    - data attribuutti, 'arvo' = lohkojen sijainti
- 16 ensimmäistä tietuetta varattu ns. metadatalle
  - 16 \$-alkuista tiedostoa (Fig. 11-34 [Tane 01])
- Jos pieni tiedosto, tietue sisältää myös dataa
- Jos iso tiedosto, data erillisellä tallealueella
  - MFT-tietueessa lohkonumeroina
  - kuvaus voi jatkua useampaan MFT-tietueeseen (Fig. 11-37 [Tane 01])

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

38

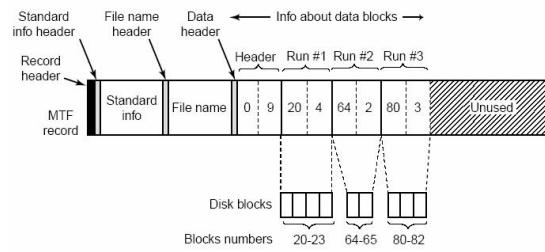

Fig. 11-36. An MFT record for a three-run, nine-block file.

[Tane 01]

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

Attribute	Description
Standard information	Flag bits, timestamps, etc.
File name	File name in Unicode; may be repeated for MS-DOS name
Security descriptor	Obsolete. Security information is now in \$Extend\\$Secure
Attribute list	Location of additional MFT records, if needed
Object ID	64-bit file identifier unique to this volume
Reparse point	Used for mounting and symbolic links
Volume name	Name of this volume (used only in \$Volume)
Volume information	Volume version (used only in \$Volume)
Index root	Used for directories
Index allocation	Used for very large directories
Bitmap	Used for very large directories
Logged utility stream	Controls logging to \$LogFile
Data	Stream data; may be repeated

Fig. 11-35. The attributes used in MFT records.

[Tane 01]

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

40

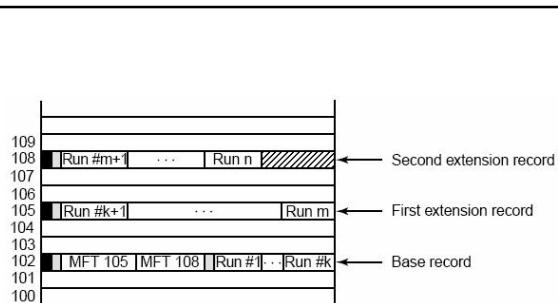

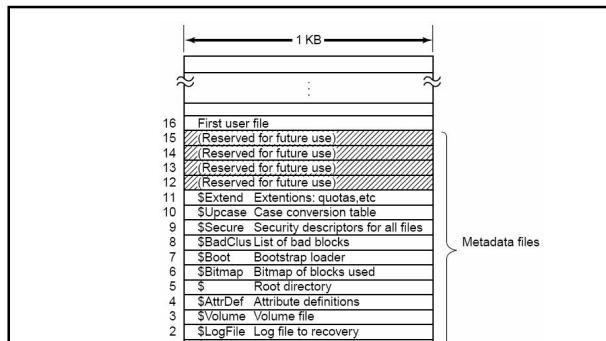
Fig. 11-37. A file that requires three MFT records to store all its runs.

[Tane 01]

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

41

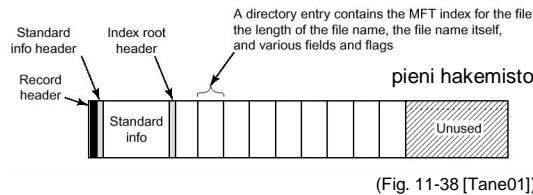
[Tane 01] Fig. 11-34. The NTFS master file table.

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

42

Hakemiston MFT-tietue

- Pienissä hakemistoissa MFT-tietueet peräkkäisjärjestyksessä
- Isoissa hakemistoissa MFT-tietuessa B-puun (B-tree) indeksirakennetta
- nimen etsintää ei ole peräkkäishakua

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

43

[Fig. 11-39 [Tane 01]]

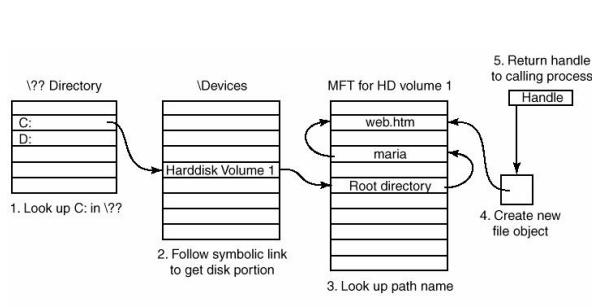
Tiedoston käyttö

- CreateFile("C:\maria\web.htm", ...)
- etsi ensin oikea taltio
- juurihakemiston tietue on MFT:ssä, etsi juurihakemistosta alihakemiston tietue
- oliomanageri: luo uusi tiedosto-olio ja palauta kahva siihen
- prosessi käyttää kahvaa seuraavissa kutsuissa

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

44

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

45

NTFS API

- NTFS WIN32 API vs Unix API

[Fig 11-31 [Tane 01]]

- Tiedoston kopiointi Win32 API:n avulla

[Fig 11-32 [Tane 01]]

[Fig 6.5 [Tane 01]]

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

46

Win32 API function	UNIX	Description
CreateFile	open	Create a file or open an existing file; return a handle
DeleteFile	unlink	Destroy an existing file
CloseHandle	close	Close a file
ReadFile	read	Read data from a file
WriteFile	write	Write data to a file
SetFilePointer	lseek	Set the file pointer to a specific place in the file
GetFileAttributes	stat	Return the file properties
LockFile	fcntl	Lock a region of the file to provide mutual exclusion
UnlockFile	fcntl	Unlock a previously locked region of the file

Fig. 11-31. The principal Win32 API functions for file I/O. The second column gives the nearest UNIX equivalent.

[Tane 01]

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

47

```

/* Open files for input and output. */
inhandle = CreateFile("data", GENERIC_READ, 0, NULL, OPEN_EXISTING, 0, NULL);
outhandle = CreateFile("newf", GENERIC_WRITE, 0, NULL, CREATE_ALWAYS,
FILE_ATTRIBUTE_NORMAL, NULL);

/* Copy the file. */
do {
    s = ReadFile(inhandle, buffer, BUF_SIZE, &count, NULL);
    if (s && count > 0) WriteFile(outhandle, buffer, count, &ocnt, NULL);
} while (s > 0 && count > 0);

/* Close the files. */
CloseHandle(inhandle);
CloseHandle(outhandle);

```

Fig. 11-32. A program fragment for copying a file using the Windows 2000 API functions.

[Tane 01]

KJ-II K2006 / Auvo Häkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

48

NTFS: Virheistä toipuminen

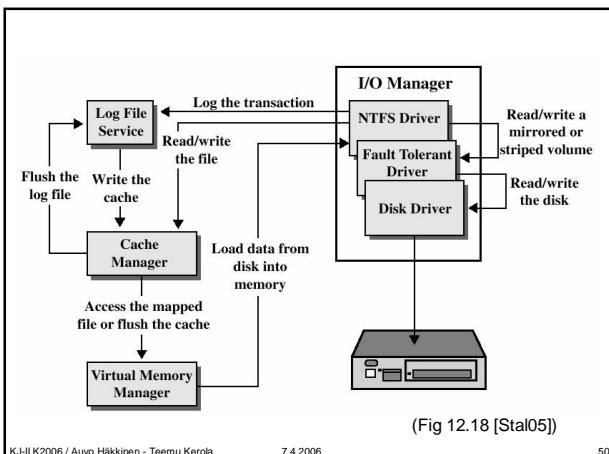
- „ Log FS
  - „ kirjaa lokiin kaikki taltiota muuttavat transaktiot
  - „ loki aluksi välimuistissa (vain kirjanpidon rakenteista)
- „ Muuta taltiota
  - i. talleta lokitapahtuma tiedostovälimuistiin (file cache)
  - ii. tiedostomuutos välimuistiin
  - iii. talleta lokitapahtuma levylle välimuistista } "tapahtuma"
  - iv. talleta muutokset levylle välimuistista } "tapahtuma"
  - v. kommitoidu (commit)
- „ Jos köllähtää ennenkuin muutokset levyllä, bootti voi palauttaa edeltävän tilanteen lokin avulla (rollback)
  - „ ei takaa etteikö tiedostojen tietoa katoaisi
  - „ järjestelmä säilyy eheänä (koherenttina)

[Fig 12.18 [Stal 05]]

KJ-II K2006 / Auvo Häkkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

49

(Fig 12.18 [Stal05])

50

NTFS virheistä toipuminen

- „ Huono levysektori?
  - „ kirjoittamassa? kirjoita muualle OK
  - „ lukemassa? *too bad*, data menetetty
  - „ lukemassa master boot recordia tai boot sector'ia
    - F *really too bad*, taltio ehkä menetetty ...
    - F ... ellei ehjää kopioita löydy
  - „ NTFS Log FS pitää tiedostojärjestelmän muuten eheänä
- „ Yleinen lääke: Cluster Remapping
  - „ sektori otetaan pois käytöstä ja kyseinen looginen sektori mapataan muualle levylle
    - F voi hidastaa peräkkäiskäyttöä jatkossa

KJ-II K2006 / Auvo Häkkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

51

Käyttöjärjestelmät II

Linux ext3fs

KJ-II K2006 / Auvo Häkkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

52

Linux ext3fs

[Tweedie talk, 20.7.2000] [click](#)

(<http://olstrans.sourceforge.net/release/OLS2000-ext3/OLS2000-ext3.html>)

- „ ext3fs = ext2fs with journaling
  - „ journal in special file, or in special device
- „ Problem: time spend in recovering file system after a crash
  - „ fsck (e2fsck) takes too long – hours for big systems
  - „ must have better availability
- „ Complete compatibility with ext2fs (ext2fs ↔ ext3fs)
  - „ clean, unmounted ext3fs has no journal, can mount as ext2fs
    - TKTL: ext3fs kaikissa tiedostopalvelimissa

KJ-II K2006 / Auvo Häkkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

53

Linux ext3fs

„ Extra layer on top of ext2fs: JFS (journaling FS)

- „ independent on actual file system (ext2fs)
  - F ext2fs does not know about journaling!
  - „ arbitrary modifications in buffer cache
  - „ transactional semantics
    - F "do all these 5 updates, or none of them"
  - „ API to add transactions onto a block device
- „ File update
  - „ no data to disk until transaction commit
    - F no guarantee when it will be written (**write behind**)
    - F written to disk from JFS cache of updates
  - „ write to log first, commit log, then do file update
    - F disks can guarantee one sector write with power failure
    - F use special sector updates as commit blocks for log

KJ-II K2006 / Auvo Häkkinen - Teemu Kerola

7.4.2006

54

Kertauskysymyksiä

- „ Mihin tarvitaan VFS:ää?
- „ Kuinka ext2 poikkeaa "iciwanhasta" UNIXin tdstojärjestelmästä?
- „ Mistä ext2:n tehokkuus / luotettavuus?
- „ Mitä tietoja superlohkossa indeksisolmussa?
- „ Miksi i-solmuja? Miksi ei attribuutit ja nimi samassa paikassa?
- „ Mihin tarvitaan NFS-protokollaa?
- „ Mitä hyötyä on NFS:n tilattomuudesta?
- „ Mitä on "journaling" ja "logging"? Windows vs. Linux?